

1. Genesis 47:28-48:7; 49:1

28 And Jacob lived in the land of Egypt seventeen years; so the days of Jacob, the years of his life, were a hundred forty and seven years. **29** And the time drew near that Israel must die; and he called his son Joseph, and said unto him: 'If now I have found favour in thy sight, put, I pray thee, thy hand under my thigh, and deal kindly and truly with me; bury me not, I pray thee, in Egypt. **30** But when I sleep with my fathers, thou shalt carry me out of Egypt, and bury me in their burying-place.' And he said: 'I will do as thou hast said.' **31** And he said: 'Swear unto me.' And he swore unto him. And Israel bowed down upon the bed's head. **{P}**
1 And it came to pass after these things, that one said to Joseph: 'Behold, thy father is sick.' And he took with him his two sons, Manasseh and Ephraim. **2** And one told Jacob, and said: 'Behold, thy son Joseph cometh unto thee.' And Israel strengthened himself, and sat upon the bed. **3** And Jacob said unto Joseph: 'God Almighty appeared unto me at Luz in the land of Canaan, and blessed me, **4** and said unto me: Behold, I will make thee fruitful, and multiply thee, and I will make of thee a company of peoples; and will give this land to thy seed after thee for an everlasting possession. **5** And now thy two sons, who were born unto thee in the land of Egypt before I came unto thee into Egypt, are mine; Ephraim and Manasseh, even as Reuben and Simeon, shall be mine. **6** And thy issue, that thou begetteth after them, shall be thine; they shall be called after the name of their brethren in their inheritance. **7** And as for me, when I came from Paddan, Rachel died unto me in the land of Canaan in the way, when there was still some way to come unto Ephrath; and I buried her there in the way to Ephrath--the same is Beth-lehem.'

...
 And Jacob called unto his sons, and said: 'Gather yourselves together, that I may tell you that which shall befall you in the end of days.'

(כח) וַיְחִי יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם שִׁבְעַת עָשָׂר
 שָׁנָה וַיְהִי יַמֵּי יַעֲקֹב שְׁנַי חֲמִיּוֹ שִׁבְעַת שָׁנִים
 וְאַרְבָּעִים וּמֵאֵת שָׁנָה:
 (כט) וַיִּקְרָבוּ יַמֵּי יִשְׂרָאֵל לָמוּת וַיִּקְרָא לְבְנוֹ
 לְיוֹסֵף וַיֹּאמֶר לוֹ אִם־נָא מְצָאתִי חַן בְּעֵינֶיךָ
 שִׂים־נָא יָדְךָ תַּחַת יְרֵכִי וְעֲשֵׂיתָ עִמָּדִי חֶסֶד
 וְאֱמֶת אֶל־נָא תִקְבְּרֵנִי בְּמִצְרַיִם:
 (ל) וְשִׁכַבְתִּי עִם־אֲבוֹתַי וְנִשְׂאתָנִי מִמִּצְרַיִם
 וַיִּקְבְּרֵנִי בְּקִבְרֹתָם וַיֹּאמֶר אָנֹכִי אֶעֱשֶׂה
 כְּדִבְרֶיךָ:
 (לא) וַיֹּאמֶר הַשְּׁבַעָה לִּי וַיִּשְׁבַּע לוֹ וַיִּשְׁתַּחוּ
 יִשְׂרָאֵל עַל־רֹאשׁ הַמֶּטֶה: פ

(א) וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיֹּאמֶר לְיוֹסֵף
 הִנֵּה אֲבִיךָ חָלָה וַיִּקַּח אֶת־שְׁנֵי בָנָיו עִמּוֹ
 אֶת־מְנַשֶּׁה וְאֶת־אֶפְרַיִם:
 (ב) וַיַּגֵּד לְיַעֲקֹב וַיֹּאמֶר הִנֵּה בְנֶיךָ יוֹסֵף בָּא
 אֵלֶיךָ וַיִּתְחַזַּק יִשְׂרָאֵל וַיֵּשֶׁב עַל־הַמֶּטֶה
 (ג) וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־יוֹסֵף אֵל שְׁדֵי גֵרָאֵה־אֵלַי
 בְּלוֹז בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וַיִּבְרַךְ אֹתִי:
 (ד) וַיֹּאמֶר אֵלַי הִנְנִי מִפְּרֶךְ וְהִרְבִּיתֶךָ וַנְּתַתֶּיךָ
 לְקֹהֵל עַמִּים וַנְּתַתִּי אֶת־הָאֶרֶץ הַזֹּאת לְזִרְעֶךָ
 אַחֲרָיִךְ אַחֲזֵת עוֹלָם:
 (ה) וְעַתָּה שְׁנֵי־בָנֶיךָ הַנוֹלָדִים לְךָ בְּאֶרֶץ
 מִצְרַיִם עַד־בָּאִי אֵלַיךָ מִצְרַיִמָּה לִיְיָהֶם אֶפְרַיִם
 וּמְנַשֶּׁה כְּרָאוּבֵן וְשִׁמְעוֹן יִהְיוּ־לִי:
 (ו) וּמוֹלַדְתֶּךָ אֲשֶׁר־הוֹלַדְתָּ אַחֲרֵיהֶם לְךָ יִהְיוּ
 עַל שֵׁם אֲחֵיהֶם יִקְרָאוּ בְּנֵי־לֶחֶם:
 (ז) וְאַנִּי בָבְאִי מִפְּדוֹן מְתֵה עָלַי רַחֵל בְּאֶרֶץ
 כְּנָעַן בְּדֶרֶךְ בְּעוֹד כְּבָרְת־אֶרֶץ לְבָא אֶפְרַתָּה
 וְאִקְבְּרָהָ שָׁם בְּדֶרֶךְ אֶפְרַת הוּא בֵּית לֶחֶם:
 ...
 (א) וַיִּקְרָא יַעֲקֹב אֶל־בָּנָיו וַיֹּאמֶר הֲאִסְפוּ וְאֶגִּידָה
 לְכֶם אֵת אֲשֶׁר־יִקְרָא אֶתְכֶם בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים:

2. Pirkei de-Rabbi Eliezer ch. 51

Seven wonders were done in the world. the likes of which were not seen:

The first wonder - from the day that the heavens and earth were created, no person was saved from fire until Abraham our father arrived and was saved from the fiery furnace, and all the kings of the land heard and were astonished, for they had not seen anything like it since the world was created. And how do we know that he was saved from the fiery furnace? As it is said, "I am the Lord your God who took you out of Ur Kasdim," and it is written thereafter "You are the Lord God who chose Abraham and took him out of Ur Kasdim."

The second wonder - among sexually experienced women, from the day the heavens and earth were created, no woman gave birth at 90 years old until Sarah came and gave birth at 90 years old, except for Eve, and all the kinds of the land heard and did not believe. What did the blessed One do? He dried up the breasts of their wives, as it is said (Ezekiel 17:24) "And all the trees of the (forest) [field] will know" - these are the nations of the world - "I the LORD have brought down the high tree" - that is Nimrod - "have exalted the low tree" - that is our father Abraham - "have dried up the moist tree" - these are the breasts of the wives of the nations - "and have made the dry tree to flourish" - these are the breasts of Sarah. And they were bringing their children to Sarah and she nursed them in peace, as it is written, "Sarah has nursed children."

The third wonder - from the day that the heavens and earth were created, there was no person who developed gray hair, until Abraham our father arrived, and all the world was astonished, for nothing like it since the world was created. And how do we know that he developed gray hair? As it is said (Gen. 24:1), "And Abraham was old, advanced in years." R. Levitas mand of Yavneh says, like a crown that is the honor of a king's head, so is gray hair honor and beauty for the elderly, as it is said (Proverbs 20:29) "the beauty of old men is the hoary head."

The fourth wonder - from the day that the world was

שבעה מופתיים נעשו בעולם שלא נראו כמותן,

המופת הראשון מיום שנבראו שמים וארץ לא היה אדם ניצל מן האש עד שבא אברהם אבינו וניצל מכבשן האש ושמעו כל מלכי הארץ ותמהו שלא ראו כמהו עד שנברא העולם, ומניין שניצל מכבשן האש, שנ' אני ה' אשר הוצאתיך מאור כשדים, וכתוב אחר אומ' אתה הוא ה' האלהים אשר בחרת באברם והוצאת מאור כשדים,

המופת השני מנשי בעילה מיום שנבראו שמים וארץ לא ילדה אשה לתשעים שנה עד שבאת שרה וילדה לתשעים שנה, לבד חוה, ושמעו כל מלכי הארץ ולא האמינו, מה עשה ה' ה' /הקב"ה/ ה' הוביש את שדי נשיהן, שנ' וידעו כל עצי היער, אלו אומות העולם, אני ה' השפלתי עין גבוה, זה נמרוד, והגבהתי עץ שפל זה אברהם אבינו, הובשתי עץ לח, אלו שדי נשי אומות העולם, הפרחתי עץ יבש אלו שדי שרה, והיו מביאין את בניהם אצל שרה ומניקה אותם בשלום, שנ' הניקה בנים שרה,

המופת השלישי מיום שנבראו שמים וארץ לא היה אדם שנזרקה בו שיבה עד שבא אברהם אבינו ותמהו כל העולם שלא כמותו מיום שנברא העולם, ומניין שנזרקה שיבה, שנ' ואברהם זקן בא בימים, ה' לויטס איש יבנה אומ' ככליל שהוא כבוד ראש המלך כך השיבה כבוד והדר לזקנים, שנ' והדר זקנים שיבה,

המופת הרביעי מיום שנברא העולם לא היה אדם חולה אלא בכל מקום שהיה אדם אם בדרך אם בשוק ועטש היתה נפשו יוצאה מנחיריו ומת, עד שבא יעקב אבינו ובקש רחמים על זאת ואמ' לפני ה' ה' רבונו של עולם אל תקח את נפשי

created, no person was sick, rather wherever a person was, whether on the road or in the market, if he sneezed, his soul would depart from his nostrils and he would die. Until Jacob our father arrived and prayed for this, and said before the Holy One, "Master of the universe, do not take my soul from me until I command my sons and my household," and he obliged him, as it is said, "and it was, after those things, and it was said to Joseph, behold, your father is sick." And all the kings of the world heard and were astonished, for nothing was like it since the day the heavens and earth were created. Therefore a person must say to his fellow, when he sneezes, "life," for the death of the world was switched to light, as it is said (Job 41:10), "His sneezings flash forth light."

The fifth wonder - from the day that the heavens and earth were created, the waters of the sea did not turn to dry land until Israel left Egypt and passed through the sea on dry land...

The sixth wonder - [Joshua stopped the heavenly bodies]

The seventh wonder - from the day that the heavens and earth were created, no person got sick and lived and got up from his illness, until Hezekiah king of Judah arrived with his illness and lived from it. . . . And all the kings of the land saw it and were astonished...and send to see the wonder...and he saw the kings and became haughty and showed them the treasure troves of the kinds of Judah and the treasure troves of the Holy of Holies...and the Holy one got angry...

ממני עד אשר אני מצוה את בני ובני ביתי ונעתר לו, שנ' ויהי אחרי הדברים האלה ויאמר ליוסף הנה אביך חולה ושמעו כל מלכי הארץ ותמהו שלא היה כמה מיום שנבראו שמים וארץ, לפיכך חייב אדם לומר לחבירו בשעת עטישותיו חיים שנהפך מות העולם לאור, שנ' עטישותיו תהל אור,

המופת החמשי מיום שנבראו שמים וארץ לא נהפכו מי הים ליבשה עד שיצאו ישראל ממצרים ועברו בתוך הים ביבשה, שנ' ובני ישראל הלכו ביבשה בתוך הים, ורגזו כל מלכי הארץ שלא היה כמה מיום שנברא העולם, שנ' שמעו עמים ירגזון,

המופת הששי מיום שנבראו שמים וארץ השמש והירח והכוכבים וכל המזלות היו עולין להאיר על הארץ ואינן מערערין זה עם זה, עד שבא יהושע ועשה מלחמתן של ישראל, ... וראו כל מלכי הארץ ותמהו שלא היה כמה מיום שנברא העולם, שנ' ולא היה כיום ההוא לפניו ואחריו לא יהיה כן לשמוע ה' בקול איש כי ה' נלחם בישראל,

המופת השביעי מיום שנבראו שמים וארץ לא היה אדם חולה ויחיה ויעמוד מחליו, עד שבא חזקיהו מלך יהודה בחלותו ויחי מחליו, ... וראו כל מלכי ארץ ותמהו שלא היה כמה מיום שנברא העולם, ושלחו לראות את המופת, שנ' וכן במליצי שרי מלך בבל המושלחים עליו לדרוש את המופת אשר היה בארץ, וראה את המלכים ונתגאה לבו והראה להם את אוצרות של מלכי יהודה ואת אוצרות של בית קדשי הקדשים, ועוד שפתח את ארון הברית והראה להם את הלוחות ואמר להם בזה אנו עושים מלחמה ונוצחין, שנ' וישמח עליהם חזקיהו ויראם את כל בית נכותה את הכסף ואת הזהב ואת הנזמים ואת שמן הטוב ולא

	<p>היה דבר אשר לא הראה חזקיהו בביתו ובכל ממשלתו, וכעס הב"ה עליו ואמ' לו לא דייך שהראת להם את כל אוצרות מלכי יהודה ואת כל אוצרות בית קדשי הקדשים אלא שפתחת להם את הארון והראית להם את הלוחות מעשה ידי, חייך הם יעלו ויקחו את כל אוצרות מלכי יהודה ואת כל אוצרות בית קדשי הקדשים, שנ' הנה ימים באים נאם ה' ונשא את כל אשר בביתך ואשר אצרו אבותיך עד היום הזה בבלה יובאו לא יותר דבר ותחת הלוחות יהיו בניך סריסים בהיכל מלך בבל, שנ' ומבניך אשר יצאו ממך אשר תוליד יקחו והיו סריסים בהיכל מלך בבל, אלו הם חנניא מישאל ועזריה שנעשו סריסים בהיכל מלך בבל ולא הולידו בנים, ועליהם הכתוב אומ' כה אמר ה' לסריסים אשר ישמרו את שבתותי ובחרו באשר חפצתי.</p>
--	---

3. Da'at Zekenim Gen. 48:1

<p>"He said to Joseph [behold your father is ill]" - It sounds like Joseph did not visit Jacob regularly, as we also find "and he called to his son, to Joseph." And I heard from R. Shmuel, ob"m, the reason is that [Joseph] was afraid that [Jacob] would ask him [about] the matter of how he was brought down to Egypt, and he would tell him that his brothers sold him, and Jacob would curse them, and it would end up destroying the whole world, for behold Rachel his mother, whom [Jacob] cursed unintentionally, and said (Ge. 31:32) "With whomsoever thou findest [thy gods, he shall not live]," his curse was upheld and she died on the way to Efrat, behold, if he would curse them intentionally, all the more so.</p>	<p>ויאמר ליוסף. ... ומשמע שלא היה יוסף רגיל אצל יעקב כמו שמצינו נמי ויקרא לבנו ליוסף ושמעתי מפי הרב ר' שמואל ז"ל הטעם לפי שהיה ירא שישאל לו הענין היאך הורד למצרים ויגיד לו שמכרוהו אחיו ויקללם יעקב ונמצא מחריב את העולם כולו שהרי רחל אמו שקלל שלא מדעת ואמר עם אשר תמצא נתקיימה קללתו ומתה בדרך אפרת הא אם יקללם מדעת לא כל שכן:</p>
--	--

4. BT Pesahim 56a

<p>And we, what is the reason that we do say [“blessed is the name of the glory of His kingdom forever and ever” after the first verse of Shema]? As Rabbi Shimon ben Lakish expounded, for R. Shimon ben Lakish said: “And Yaakov called unto his sons, and said: ‘Gather yourselves together, that I may tell you that which shall befall you in the end of days.’” Yaakov sought to reveal the end of days to his sons, and the shechinah departed from him. He said, “Perhaps, chas ve-shalom, there is an inadequacy in my bed (offspring) like Abraham from whom came Ishmael, or my father Isaac from whom came Esau.” His sons said to him, “‘Hear, Israel, Hashem is our God, Hashem is One’ - just as in your heart there is only One so in our hearts there is only One.”</p>	<p>ואנן מאי טעמא אמרינן ליה? כדדריש רבי שמעון בן לקיש, דאמר רבי שמעון בן לקיש: ויקרא יעקב אל בניו ויאמר האספו ואגידה לכם. ביקש יעקב לגלות לבניו קץ הימין, ונסתלקה ממנו שכינה. אמר: שמא חס ושלום יש במטתי פסול, כאברהם שיצא ממנו ישמעאל, ואבי יצחק שיצא ממנו עשו. אמרו לו בניו: שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד. אמרו: כשם שאין בלבך אלא אחד - כך אין בלבנו אלא אחד. באותה שעה פתח יעקב אבינו ואמר: ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד.</p>
--	--

5a. Bershith Rabbah 98:2 (Vilna ed.)

<p>“That which will befall you in the end of days” - Rabbi Simon said, he showed them the downfall of Gog, as it is said (Ezek. 38:16, prophecy to Gog), “it shall be in the end of days.”</p> <p>Rabbi Judah said, he showed them the building of the temple, as it is said (Micah 4:1), “But in the end of days it shall come to pass, that the mountain of the Lord’s house shall be established.”</p> <p>Our rabbis say, he came to reveal to them the end, but it was concealed from him.</p> <p>Rabbi Judah in the name of R. Elazar son of Avina: two people had the end revealed to them and then again concealed, and these are they: Jacob and Daniel...</p> <p>Jacob, “that which will befall you at the end of days . . . Reuben you are my firstborn” - this teaches that he came to reveal to them the end and it was concealed from him. It is analogous to the comrade of a king who was leaving the world, and his sons were surrounding his bed. He said to them, “come and let me reveal to you the secret of the king.” He looked up and saw the king. He said to them, “be careful of the king’s honor.”</p>	<p>את אשר יקרא אתכם באחרית הימים, רבי סימון אמר מפלת גוג הראה להם, המד"א באחרית הימים תהיה, רבי יהודה אמר בנין בית המקדש הראה להם, המד"א (מיכה ד) והיה באחרית הימים יהיה הר בית ה' נכון, רבנן אמרי בא לגלות להם את הקץ ונתכסה ממנו, רבי יהודה בשם ר' אלעזר בר אבינא שני בני אדם נגלה להם הקץ וחזר ונתכסה מהם, ואלו הם, יעקב ודניאל, דניאל (דניאל יב) ואתה דניאל סתום את הדברים וחתום, יעקב, את אשר יקרא אתכם באחרית הימים, ראובן בכורי אתה, מלמד שבא לגלות להם את הקץ ונתכסה ממנו, משל לאוהבו של מלך שהיה נפנה מן העולם והיו בניו סובבין את מטתו אמר להם בואו ואגלה לכם מסטורין של מלך, תלה עיניו והביט במלך אמר להם הוי זהירין בכבודו של מלך, כך יעקב אבינו תלה עיניו וראה שכינה</p>
---	---

<p>So our father Jacob looked up and saw the divine presence standing over him. He said to them “be careful with the honor of the holy One, blessed be He.”</p>	<p>עומדת על גביו אמר להם הוּו זהירין בכבודו של הקב"ה,</p>
---	---

5b. Bereshit Rabbah 96 (Theodor/Albeck ed.)

<p>["And Jacob called his sons"] - This is what the text says (Job 12:20), "He removeth the speech of men of trust, [and taketh away the sense of the elders]." This is Isaac and Jacob. For both of them sought to reveal the mystery of God.</p> <p>Isaac called to Esau, seeking to reveal to him the end, and the holy One, blessed be He, hid it from him, as it is said (Gen. 27:1), "and he called his older son Esau." And even Jacob sought to reveal the end to his sons, as it is said "gather and I will tell you that which will befall you, etc." To what is it similar? To a slave whom the king trusted regarding everything he had. That slave came near to die. He called his sons to make them free men and to tell them where their will/covenant/contract and their deed was. The king knew, and stood above him. The slave saw him and skipped the thing he had sought to reveal. He began to say to them, "please, you are the king's slaves, honor him like I honored him my whole life." So our father Jacob said, I will call my sons to let them know when is the end. "Immediately, the holy One, blessed be He, was revealed to him and said, "to your sons you call, and not Me?" As Isaiah says (43:22), "Yet thou hast not called upon Me, O Jacob." When Jacob saw him, he began to say to his sons, "please, honor the holy One like my fathers honored him," as it is said (Gen. 48:15) "The God before whom my fathers Abraham and Isaac did walk, etc." They said to him, we know what is in your heart. "Hear, O Israel, the Lord is our God, the Lord is One." (Deut. 6:4). When Jacob heard this, he bowed, as it is said (Gen. 47:31), "and Israel bowed on the head of the bed." He began to whisper, "blessed is the name of the honor of His kingdom forever and ever." The holy One, blessed be He, said to him (Proverbs 25:2), "It is the glory of God to conceal a thing." These matters are not yours, as it is written (Proverbs 11:13), "He that goeth about as a talebearer revealeth secrets; [but he that is of a faithful spirit concealeth a matter]."</p>	<p>[ויקרא יעקב אל בניו] זהו שאמ' הכת' מסיר שפה לנאמנים (איוב יב כ) זה יצחק ויעקב ששניהם ביקשו לגלות מיסטירין שלהקב"ה,</p> <p>יצחק קרא לעשו בקש לגלות לו את הקץ, וגזו הקב"ה ממנו שנ' ויקרא את עשו בנו הגדול (בראשית כז א),</p> <p>ואף יעקב ביקש לגלות את הקץ לבניו שנ' האספו ואגידה לכם וגו', למה הדבר דומה לעבד שהאמינו המלך על כל מה שיש לו, בא אותו העבד למות, קרא לבניו לעשותן בני חורין ולומר להן היכן הוא דייתיקי שלהן והאוני שלהן, ידע המלך ועמד לו מלמעלה ממנו, ראה אותו העבד והפליג את הדבר שהיה מבקש לגלות להן, התחיל אמ' להם בבקשה מכם עבדים שלמלך אתם, היו מכבדין אתו כדרך שהייתי מכבדו כל ימיי, כך יעקב אבינו אמ' אקרא לבניי להודיע להן אימתי הוא הקץ, מיד נגלה עליו הקב"ה ואמ' לו לבניך את קורא, ולי לאו, שכן ישעיה א' ולא אתי קראת יעקב (ישעיה מג כב), כיון שראה אותו יעקב התחיל א' לבניו בבקשה מכם היו מכבדין להק' כדרך שכיבדוהו אבותיי שנ' האלהים אשר התהלכו אבותי לפניו וגו' (בראשית מח טו), אמ' לו יודעין אנו מה בלבך שמע ישראל יי' אלהינו יי' אחד (דברים ו ד), כיון ששמע יעקב כן נשתחוה שנ' וישתחו ישראל על ראש המטה (בראשית מז לא), התחיל א' בלחישה ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד, אמ' לו הקב"ה כבוד אלהים הסתר דבר (משלי כה ב), אין המידות הללו שלך שנ' הולך רכיל מגלה סוד וגו' (שם /משלי/ יא ג).</p>
--	--

6. BT Taanit 5b

<p>R. Nahman and R. Isaac were sitting at a meal and R. Nahman said to R. Isaac: Let the master expound something. He replied: thus said R. Yohanan, one should not converse at meals lest the windpipe precede the gullet and he come to danger. After they ate, he said to him: Thus said R. Yohanan, Jacob our patriarch is not dead. He said to him, was it then for nought that he was bewailed and embalmed and buried? He said to him, I derive this from a verse, as it is said (Jer. 30:10), "Therefore fear not, O Jacob, My servant, saith the Lord; neither be dismayed, O Israel, for lo, I will save thee from afar, and thy seed from the land of their captivity." The verse likens him to his seed. Just as his seed is alive, so too is he alive.</p>	<p>רב נחמן ורבי יצחק הוו יתבי בסעודתא, אמר ליה רב נחמן לרבי יצחק: לימא מר מילתא! אמר ליה, הכי אמר רבי יוחנן: אין מסיחין בסעודה, שמא יקדים קנה לושט ויבא לידי סכנה. בתר דסעוד אמר ליה: הכי אמר רבי יוחנן: יעקב אבינו לא מת. - אמר ליה: וכי בכדי ספדו ספדניא וחנטו חנטייא וקברו קברייא? - אמר ליה: מקרא אני דורש, שנאמר ואתה אל תירא עבדי יעקב נאם ה' ואל תחת ישראל כי הנני מושיעך מרחוק ואת זרעך מארץ שבים, מקיש הוא לזרעו, מה זרעו בחיים - אף הוא בחיים.</p>
---	--